

Årsmelding 2013

Helse- og miljøtilsyn Salten IKS

Bedre folkehelse og miljø i Salten

Innholdsfortegnelse

1. Psykososialt miljø blant barn og unge i skolene.....	2
2. Det fysiske miljø i barnehage og skole – den 3. læreren	5
3. Legionella sykehjem – prosjekt 2013	7
4. Representantskap	9
5. Styre	9
6. Administrasjon	10
7. Styrets årsberetning 2013	11
8. Resultatregnskap 2013	14
9. Balanse 2013.....	15
10. Noter til regnskapet	16
11. Revisors beretning.....	18
12. Selskapsavtale	20

Helse- og miljøtilsyn Salten IKS

Notveien 17, 8013 Bodø

Tlf. 40 00 77 77 e-post: post@hmts.no Org.nr. 986 504 907 www.hmts.no

1. Psykososialt miljø blant barn og unge i skolene

Prosjekt 2013 – 2014

Mål

Å bidra til utvikling og, om mulig forbedring av psykososialt miljø for barn i grunnskolen i HMTS sine eierkommuner.

Bakgrunn

Tradisjonelt er folkehelsebegrepet knyttet til fysisk aktivitet. Etter hvert er det blitt mer fokus på ernæring, røyking, rus og miljørettet helsevern. Sistnevnte omfatter fysiske, psykiske og sosiale miljøfaktorer som bla hygiene, inneklima, fysisk tilrettelegging, uteområde, universell utforming, psykososialt miljø, etc. Ut fra uttrykte utfordringer i samfunnet og i kommunene var det ønskelig å bistå nærmere i arbeidet knyttet til barn og unges psykiske helse. Juridisk omfattes dette både av folkehelseloven og forskrift om miljørettet helsevern i skoler og barnehager, § 12: *Psykososiale forhold: Virksomheten skal fremme trivsel og gode psykososiale forhold.* Forskriften tar bla. for seg viktigheten med jevn og god kontakt mellom virksomhetens personale, elever/barn og foresatte samt faste samarbeidsmøter mellom personalet og f.eks. skolehelsetjenesten, helsestasjon, pedagogisk-psykologisk rådgivningstjeneste (PPT), foresatte og andre naturlige samarbeidspartnere.

I januar 2013 startet vi et 2-årig prosjekt «psykososialt miljø for barn og unge» i våre 11 eierkommuner. Vi valgte å sette fokus på grunnskolene.

Noen begrunnelser for en slik satsing:

1. Av uføretrygdede under 40 år skyldes 60 % av disse psykiske problemer. Dette er en økning på 25-30 % de siste 20 årene.
2. Hver person som faller tidlig ut av arbeidslivet koster samfunnet store summer.
3. Det psykososiale miljøet i skoler og barnehager skal føres tilsyn med i hht forskrift om miljørettet helsevern i skoler og barnehager, § 12. Det er ønskelig og viktig å bistå virksomhetene utover å sjekke om mobbeplan er tilstede og brukes. I tillegg henger det psykososiale miljøet blant elevene også sammen med arbeidsmiljøet blant de ansatte.
4. En slik systemrettet innsats og oppfølging vil gi en helhetlig og forebyggende innsats rettet mot alle elevene og komme i forkant av eventuell individretta (personretta) oppfølging.

Mye av arbeidet er definert i veilederen til forskriften. Der utdypes psykososial helse som det enkeltmennesket opplever av trygghet på egenverdi, følelse av at livet har en mening, evne til å ta ansvar og å mestre livet og kriser i livet, evne til å utnytte ressurser og muligheter samt evne til nærhet og livsglede. Hver for seg vil disse bitene fargelegges av den enkeltes subjektive opplevelsesverden. En lang rekke indre og ytre faktorer (sosiale, kulturelle, religiøse, økonomiske, utdanningsmessige og øvrige helsemessige forhold) er også med i et komplisert samspill mellom individ, gruppe/familie, nærmiljø og samfunn. Alt dette har betydning for den psykososiale helsen. Mestring og lek er også to viktige faktorer.

Mangel på trivsel og gode psykososiale forhold kan gi seg utslag i mange faktorer som bla lærevansker, ulike atferdsforstyrrelser, spisevegring, depresjon, angst, skolefobi, nedsatt motstandskraft mot sykdom m.m. Som nevnt kan årsaks- /risikoforhold være vanskelig å få tak i, bl.a. fordi de ofte inngår i et mer komplekst samspill. Faktorene kan forsøksvis deles i *individuelle forhold* (omsorgssvikt, vold, seksuelle overgrep, sorg og ulike kriser, foreldrekonflikter, mm) og/eller *miljøforhold* (mobbing, liten sosial støtte/stimulering, svakt sosialt nettverk, utrivelige/helseskadelige bygningsmessige eller ytre forhold, m.fl.).

Psykososialt miljø omhandler alle barn, ikke bare de barn som uttrykker og oppviser faktorer som kan tyde på manglende trivsel på skolen. Det kan også knyttes videre til frafall i videregående skole, problemer med å komme inn i arbeidslivet og tidlig uføretrygdhet.

Organisering

Det er ansatt egen prosjektleder og etablert en referansegruppe bestående av en fra styret i HMTS, en vara til styret HMTS og 2 representanter fra kommunene (kommunelege Sørfold og helsesøster Bodø).

Gjennomføring av prosjektet

Arbeidet omfatter kontakt, besøk og oppfølging av de 67 skolene i regionen. Arbeidet skjer på tvers av kommunegrensene og gir en mer grundig oppfølging og bistand av lovpålagte oppgaver.

Tiltak på skolene er avhengig av lokale forhold og må basere seg på skjønn, tilgjengelig informasjon og erfaring. Tiltaket må stå i forhold til problemenes og utfordringenes størrelsesorden, alvorlighetsgrad/betydning, ressurstilgjengelighet og muligheter for gjennomføring. Flerfaglige samarbeid vil ofte stå sentralt. Det forebyggende arbeidet på dette området må nedfelles i planer og momentlister – kritiske spørsmål kan være:

- Hvordan er de trivselsmessige og psykososiale forhold i vår barnehage/skole?
- Hvilke miljøfaktorer påvirker disse forhold i vår barnehage/skole?
- Hva kan vi gjøre for å påvirke disse miljøfaktorer i riktig retning?

Rutiner og oppfølging som gjennomgås på skolene:

- Forebyggende aktiviteter, definisjon og evaluering av disse
- Rutiner ved volds og mobbesaker
- Rutiner for elevundersøkelser ang psykososialt miljø
- Oversikt over samarbeid med andre instanser (Barnevern)
- Rutiner og registrering av elevfravær
- Rutiner på skole – hjem samarbeid
- Rutiner for helsesøsters elevkontakt, og tilrettelegging for denne
- Rutiner for tverrfaglig arbeid ved skolene
- Bruken av enkeltvedtak i arbeidet med psykososialt miljø
- Mål for psykososialt arbeid ved skolene
- Plan for psykososialt arbeid ved skolen og evt. bruk av denne

Miljøet er et sentralt angrepspunkt når tiltak skal iverksettes, ettersom psykososial helse i stor grad påvirkes av barnets/elevens forhold til omgivelsene og omvendt. Det er stor overensstemmelse mellom gode oppvekstvilkår/pedagogiske miljøer og gode forebyggende og helsefremmende miljøer. Personalet, foreldre og elever er hovedaktører i arbeidet, mens helsepersonale og ev andre fagaktører kan være viktige støttespillere.

Sammen med skolene utarbeides et verktøy (en arbeidsmodell) som gir godt psykososialt miljø gjennom bla. systematisk arbeid og rapportering.

Prosjektet fokuserer på systemene skolene jobber med og omfatter informasjonsmøte på rektornivå, spørreundersøkelse (questback), besøk på skolen og samtaler med rektor, foreldrerepr, elevrepr og lærere samt noen helsesøstre. Det fokuseres på lovverk, informasjon og veiledning. 2013 ble brukt på to pilotkommuner (Sørfold og Gildeskål) og tilrettelegging videre. I 2014 besøkes de resterende skolene. Det lages en kort rapport for hver skole med ev forbedringsforslag i etterkant. Pr januar 2014 er det gjennomført informasjonsmøter i alle kommunene (minus Værøy og Røst).

Økonomi

Prosjektet er finansiert av egne øremerkete prosjektmidler etter aksjesalg (2010) og skjønnsmidler fra fylkesmannen.

Prosjekt: Psykososialt miljø barn og unge	Regnskap 2013	Budsjett 2013
Inntekt		
Egne prosjektmidler fra aksjesalg	221 892	205 158
Skjønnsmidler, fylkesmannen	400 000	475 000
Sum	621 892	680 158
Utgifter:		
Personalkostnader	530 412	580 158
Andre driftskostnader	91 480	100 000
Sum driftskostnader	621 892	680 158
Driftsresultat prosjekt	0	0

Satsing etter 2014

Erfaringene så langt er positive og viser at det er behov for denne innsatsen på skolene. De skolene vi har besøkt har tatt i mot arbeidet med engasjement og med etterfølgende tiltak samt forbedring og utvikling av rutiner og systemarbeid for godt psykososialt miljø. Mange skoler melder tilbake ønske og behov for videre oppfølging. Det har også vist seg at dette er en tjeneste som passer svært godt faglig som et interkommunalt arbeid for kommunene.

Fordelene med arbeidet fra vår side på vegne av kommunene er mange, blant annet:

- Enhetlig regional oppfølging
- «Utenforliggende» tilnærming gir tilstrekkelig avstand slik at relasjonen i arbeidet er trygt og tillitsvekkende og dermed konstruktivt forbedrende
- Arbeidet er systemretta forebyggende og innovativt; omfatter alle elever ved skolen
- Fokus på helhet, verdier, holdninger og bredde (ledelse, ansatte, elever, foreldre, etc) og nærmiljø
- Mer veiledning og kommunikasjon enn tilsyn
- Utfyllende og forbedrende i forhold til annet arbeid innen feltet i kommunene, også det individretta
- Rett prosjektleder på rett plass; opparbeider seg mye kompetanse og kunnskap om forhold i skolene og kommunene som vil være en stor styrke for kommunene å benytte videre

Kunnskapen vi har i dag om psykososiale forhold sier oss at vi må starte med fokus og bevisstgjøring så tidlig som mulig. Erfaringene så langt fra prosjektet sier det samme. Vi bør gjennomføre arbeidet også i barnehagene i Salten. Samtidig bør vi også nå de videregående skolene og ev asylmottakene. Dette vil kreve en videreføring av prosjektet med 2 år i første omgang. I tillegg viser tilbakemeldingene fra skolene at det er ønskelig å følge opp grunnskolene videre og det langsiktige målet er å kunne bistå kommunene og virksomhetene fast i dette arbeidet.

2. Det fysiske miljø i barnehage og skole – den 3. læreren

Hva er et godt fysisk miljø? Spør man ti personer vil man trolig få tolv forskjellige svar. Allerede på 1940-tallet ble begrepet «Den tredje læreren» introdusert. Den grunnleggende tanken bak konseptet er at barn lærer og utvikles i samhandling med andre barn og i nærvær med voksne. Den tredje påvirkningsfaktoren er *rommet* – det fysiske miljø.

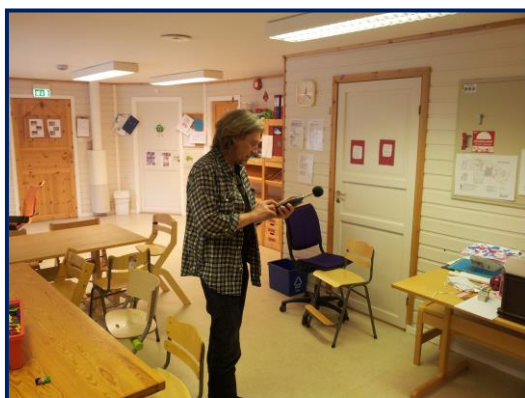
I dag er det bred enighet om at utforming av det fysiske miljøet ute og inne gir viktige rammebetingelser for barns utvikling. I tillegg har vi krav fastsatt i lover og forskrifter, veiledninger med anbefalte normer, samt mye forskningsbasert kunnskap.

I formålsparagrafen til forskrift om miljørettet helsevern for barnehager og skoler står det at miljøet skal fremme helse, trivsel, gode sosiale og miljømessige forhold, samt forebygge sykdom og skade. Dette innebærer at man må ha klare rutiner, planer og faglig opplegg for hvordan virksomhetens aktiviteter skal planlegges, drives og organiseres. Det forutsetter samtidig at bygningstekniske forhold som belysning, inneklimate, lydforhold og omgivelsene er tilfredsstillende. De ulike arenaene må også være tydelige, tilgjengelige og tilrettelagt for ulike grupper og ferdighetsnivå. Om man ser miljøet som en helhet, vil man se at det er en sammenheng mellom pedagogiske, psykososiale og byggetekniske krav.

Hvorfor tilsyn? Fra ulikt ståsted ser vi ofte ulike ting. Politikerer har kanskje full dekning i skoler og barnehager som sitt perspektiv, bygningseier ser muligens det økonomiske aspektet og pedagogen på sin side, vil ha fokus på det faglige innholdet. Selv om det ene nødvendigvis ikke skygger for det andre, kan det være vanskelig å få med seg hele bildet.

I vårt arbeid for kommunene setter vi søkelys på barn og unges arbeidsmiljø og de mange faktorene og utfordringer som omgivelsene gir. Vi driver med andre ord blant annet tilsyn på dette området for å bidra til at de fysiske rammer i barnehager og skoler støtter opp under trivsel, opplevelser og læring. Vi legger samtidig vekt på at tilsynet skal være objektivt, enhetlig og ikke minst helhetlig.

Tommy Pedersen (HMTS) forbereder støymåling i barnehage

Så hva er nå et godt fysisk miljø? En definisjon de fleste er enige i er at et godt fysisk miljø er et sted der det er behagelig å oppholde seg avhengig av hvilken aktivitet man bedriver. Men, selv om man bygger det perfekte rom, så må rommet forvaltes, driftes og vedlikeholdes. For å gi barn og unge «den tredje lærer» kreves det oppfølging, tverrfaglig samarbeid, økonomisk og politisk vilje. Klarer vi det så har vi kommet et langt stykke på vei – og kanskje snart i mål.

Tilsyn fysisk miljø barnehager 2013

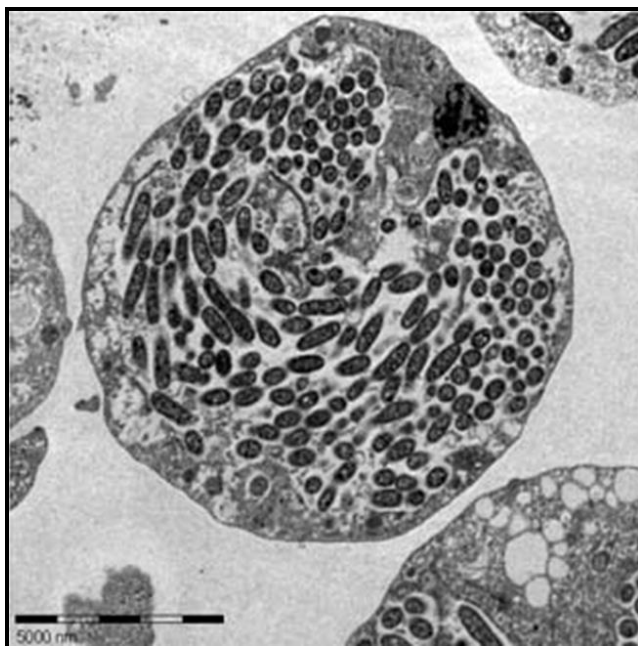
I 2013 har vi satt et ekstra fokus på det fysiske miljøet i skoler og barnehager som har godkjenninger tilbake fra starten av 2000-tallet og hvor det er lenge siden tilsyn. I siste halvdel av 2013 ble det gjennomført tilsammen 22 tilsyn av barnehager i Bodø, Fauske og Saltdal med fysisk miljø som tema. Vel halvparten av disse fikk enten anmerkninger og/ eller avvik. De fleste sakene dreide seg om manglende vedlikehold på bygningsmasse og tekniske installasjoner. I 2014 vil arbeidet videreføres med tilsyn i hele Salten-området med samme tema, men da både barnehager og skoler.

Økonomi

Vikariat/engasjement byggtilsyn barnehager 2013	Regnskap 2013
Inntekt	
Egne prosjektmidler fra aksjesalg	91 331
Egne driftsmidler	144 513
Tilskudd pappapermisjon (NAV)	91 740
Sum	327 584
Utgifter	
Personalkostnader	312 584
Andre driftskostnader	15 000
Sum driftskostnader	327 584
Driftsresultat prosjekt	0

3. Legionella sykehjem – prosjekt 2013

Legionella bakterier inne i en amøbe/encellet organisme

Legionella

Legionella bakterier kan forekomme i interne vannfordelingsnett hvor vekstforholdene ligger til rette. Bakteriene kan smitte brukerne via vanndråper som pustes inn. Det er derfor innført krav om internkontroll på slike steder med smitterisiko. Særlig viktig er det på steder hvor brukerne tilhører risikogrupper for smitte, herunder kommer sykehjem. Kravene er nedfelt i folkehelseovens forskrift 25.4.2003 nr.486 om miljørettet helsevern kap. 3a. Helse- og miljøtilsyn Salten (HMTS) sitt tilsyn med sykehjemmenes legionellarutiner er en prioritert oppgave.

Legionellatest er en spesifikk undersøkelse på legionellabakterien

- Det er til nå beskrevet 56 arter og underarter og 70 undergrupper (serogrupper)
- Minst 20 arter er sykdomsframkallende

Mål for arbeidet

Undersøke temperaturforhold og den mikrobiologiske statusen i pasientdusjer ved 5 sykehjem i Salten (Beiarn, Bodø, Fauske, Saltdal og Sørfold).

Gjennomføring

Det er gitt retningslinjer for hvilke temperaturer som bør være i nettvannet og hvor ofte dusjer skal desinfiseres. Hos de ulike sykehjemmene kan det likevel være forskjell på hvor godt retningslinjene kan oppfylles.

Undersøkelsen omfattet relativt kostbare analyser og ble derfor begrenset til 5 virksomheter. De ble besøkt tre ganger i løpet av tre måneder, september 2013 til november 2013. To pasientrom på hvert sted ble testet mikrobiologisk (vann og svabertest), totalt tre analyser pr. punkt. Mikrobiologisk test omfattet henholdsvis kintall og legionella. Labora AS er benyttet som analyselaboratorium. I

tillegg ble varmtvannstemperatur sjekket på de samme rommene, maksimal temperatur gjennom dusj etter 1 minutt tapping.

Prøvene ble gjentatt flere ganger på de samme dusjene fordi man vet at selv om vannfordelingsnettene kan inneholde legionellabakterier, vil de av forskjellige grunner neppe påvises i alle prøver som tas. Det beror både på at analyser generelt ikke klarer å fange opp alle bakterier som finnes i en prøve, dels at bakteriene opptrer ved ujevne mellomrom i vannet. I tillegg vil gjentatte prøver vise en tendens bedre enn et enkelt uttak. Sykehjemmene selv har ikke en så omfattende kontroll, og noen tar sjelden eller aldri vannprøver fra dusjer.

Resultat

To sykehjem utmerket seg med generelt tilfredsstillende temperaturforhold i dusjer målt på prøvetidspunktet. Det var Saltdal og Beiarn sykehjem. Ingen målinger var under 55 °C .

To sykehjem hadde ofte varmtvann under 55 °C. Det var Stadiontunet, Bodø, med 5 av 6 målinger under 55 °C og Helsetun 1, Fauske, med 3 av 6 under 55 °C.

Kimtall: Saltdal sykehjem hadde generelt meget lave kimtall, mens Fauske helsetun hadde generelt høye kimtall. Alle steder hadde gjennomført spyling/desinfeksjon i løpet av prøveperioden uten at det kunne leses klart på analyseresultatene. Faktisk ble det påvist høyere kimtall en uke etter gjennomspyling på en prøve (Stadiontunet).

Legionella: 59 tester av totalt 60 på legionella var negative, mens en var positiv. Dette viser at legionella sannsynligvis ikke er utbredt i vannsystemene på sykehjemmene. Et sykehjem, Fauske helsetun, fikk påvist legionella på en dusjprøve. Avviket ble rettet umiddelbart etter at prøveresultatet ble kjent.

I en utbruddssituasjon hvor det foreligger mistanke om legionellasmitte fra dusjer er det pålagt å gjennomføre mikrobiologisk prøvetaking før det gjennomføres desinfeksjon av mistenkte innretninger. Med dette prosjektet vet vi noe mer om den mikrobiologiske status i dusjene på sykehjemmene og hva som er viktige kontrollpunkter. Prosjektet bør videreføres og omfatte andre sykehjem.

Kimtall er et mål for mengden av bakterier og andre mikroorganismer generelt

4. Representantskap

Representantskapet består av følgende 23 medlemmer:

Kommune	Medlemmer	Varamedlemmer (i rekkefølge)
Beiarn	Monika Sande	Håkon Sæther
Bodø	Odd Paulsen	1: Øystein Wik
Bodø	Rolf-Arnt Sivertsen	2: Odd A. Lund
Bodø	Ole Henrik Hjartøy	3: Bente Haukås
Bodø	Mona Lillehaug	4: Kirsten Hasvoll
Bodø	Ingrid Lien	5: Stian Hiis Bergh
Bodø	Terje Cruicshank	6: Svein E. Olsen
Bodø	Adelheid Kristiansen	7: Jan Kåre Moen
Bodø	Odd Willy Hansen	8: Jon Albert Alstad
Bodø	Bright Kristensen	9: Ida Johnsen
Fauske	Siv Anita Johnsen Brekke	1: Lisbeth Kvæl
Fauske	Ronny Borge	2: Arne B Vaag
Fauske	Jørn Stene	3: Hege Harsvik
Gildeskål	Petter Jørgen Pedersen	Hilde Furuseth Johansen
Meløy	Per Swensen	1: Greta Solfall
Meløy	Arild Kjerpeseth	2: Odd Arne Stormo
Saltdal	Finn Obert Bentsen	1: Rune Berg
Saltdal	Anne Britt Sletteng	2: Bjørnar Brændmo
Steigen	Asle Schrøder	Fred Eliassen
Sørfold	Lars Kr. Evjenth	Anne-Lise Evjen Lillegård
Røst	Tor Andreassen	Frode Hansen
Værøy	Harald Adolfsen	Susan Berg Kristiansen (til sept 2012) Jill Arntsen (fra sept 2012)
Hamarøy	Rolf Steffensen	Kjersti S. Hansen

5. Styre

Medlemmer	Varamedlemmer i rekkefølge
Øivind Mathisen (leder)	1. Wenche Setså
Terje Blekastad (nestleder)	2. Kyrre Didriksen
Ida G. Johnsen	3. Wenche Skarheim
Kurt Stien (ansatte representant)	Trond Mathiassen (ansatte representant)

6. Administrasjon

Katalin Nagy: Daglig leder
Kurt Stien: Rådgiver
Trond Mathiassen: Overingeniør
Svein Erik Kibsgård: Prosjektleder (eng)
Tommy Pedersen: Rådgiver (eng)

---

7. Styrets årsberetning 2013

HMTS er et interkommunalt selskap som eies av kommunene Beiarn, Bodø, Fauske, Gildeskål, Meløy, Røst, Saltdal, Hamarøy, Steigen, Sørfold og Værøy. Eierkommunene betalte i 2013 et basistilskudd på kr 33 pr innbygger til selskapet. Selskapet har kontor i Bodø og har miljørettet helsevern, folkehelse og tilsyn som arbeidsområder. HMTS er miljøfyrtårnsbedrift.

Organisasjonsform

Selskapet er organisert etter Lov om interkommunale selskaper.

Driftsåret 2013

1. Basistjenester

Det avholdes jevnlig møter med kommunene, enten knyttet til konkrete saker/tema eller for å gjennomgå generelle satsingsområder/rutiner eller politisk informasjon.

Møter, kurs, etc:

Det har ikke vært møter i kommuneoverlegeforum for Salten i 2013. Vi deltar i folkehelse- og miljøforum og inneklimagruppa, begge i Bodø og begge med 2 møter i 2013. Vi har gjennomført 3 samlinger med vaktmestere (tema legionella dusjanlegg) i henholdsvis Bodø, Meløy og Fauske. Det er også gjennomført studiesamling med Sør-Rogaland Brannvesen, Miljørettet helsevern og strategisamling for styret med administrasjon. I tillegg har personalet deltatt på aktuelle fagkurs og ledersamlinger.

HMTS var medarrangør i årskonferansen for Forum for Miljø og helse i 2013. Konferansen ble holdt i Bodø med over 100 deltakere.

Ansatte i selskapet er representert i styret i KS Bedrift og styret i Forum for Miljø og helse.

Aktivitetsplanen for kommunene og tilsynsplan følges opp. Fokus har vært godkjenning av skoler og barnehager samt tilsyn av det fysiske miljøet i enkelte barnehager i Bodø.

Tilsyn og klagesaker

- Bassenganlegg: 7 tilsyn. 1 tilsyn med avvik, 6 tilsyn med anmerkninger (mindre alvorlige feil/mangler)
- Legionella/dusjanlegg: 47 tilsyn: 10 tilsyn med anmerkninger
- Prosjekt Legionella/dusjanlegg på sykehjem: 15 prosjekttilsyn med prøvetaking. Prosjektet er gjennomført innenfor egne driftsmidler. Det ble valgt ut 5 sykehjem (Beiarn, Bodø, Saltdal, Fauske og Sørfold) hvor det ble gjennomført utvidet prøvetaking av legionella og temperaturmålinger. Det ble gjennomført 3 prøvetakingsrunder. Av 60 tester på legionella viste en seg positiv. Den positive prøven ble fulgt opp direkte med tiltak og ekstra kontroll
- Salonger: 2 tilsyn/godkjenningssaker 2013 (tatovering)
- Drikkevann: 1 sak hvor vi har gitt uttalelse til Mattilsynet som er godkjenningmyndighet
- Campingplasser/overnattingssteder: 15 tilsyn, 14 rutineinspeksjoner og 1 etter klage. 7 tilsyn med anmerkninger, men ingen vesentlige avvik
- Skadedyrfirma: 1 tilsyn, 2 møter
- Diverse innkomne saker (klage, annet):
  - 5 saker om støy (viftestøy, treningscenter, serveringssted, anleggsarbeid)

- 7 saker vedrørende andre miljøhygieniske forhold (renhold camping/leirsted, kattehold, sauehold, stall, inneklima, veterinærkontor)
- 1 tilsyn og saksbehandling terapiridning

Helsehensyn i planer m.m: 77 planer gjennomgått, uttalelse gitt i 12 av disse.

Skoler og barnehager:

Det er en prioritert oppgave å følge opp skoler og barnehager for å få alle tilfredsstillende i forhold til forskriften. I 2013 har vi vært på godkjenningstilsyn i 14 virksomheter. 6 av disse var koordinert og gjennomført sammen med Arbeidstilsynet. I 6 av de 14 fant HMTS avvik, dvs at 8 ble direkte godkjent uten avvik. I tillegg har vi fulgt opp løpende pålegg i rundt 30 virksomheter som ikke ble godkjent under godkjenningstilsyn tidligere år.

I tillegg til det ordinære tilsyn har vi gjennomført tematilsyn på fysisk miljø i barnehager: Vi setter et ekstra fokus på det fysiske miljøet i skoler og barnehager som har godkjenninger tilbake fra starten av 2000-tallet og hvor det er lenge siden tilsyn. I siste halvdel av 2013 ble det gjennomført 22 slikt tematilsyn av barnehager i Bodø, Fauske og Saltdal. Vel halvparten fikk anmerkninger og/eller avvik. De fleste sakene dreide seg om manglende vedlikehold på bygningsmasse og tekniske installasjoner. Dette ekstra tematilsyn er finansiert gjennom permisjonsmidler fra NAV, egne driftsmidler samt egne prosjektmidler fra aksjesalget i 2010.

Fra 2010 er godkjenningsprosenten økt fra 48 % til 73 %. De virksomheter som ikke er godkjent har alle konkrete krav til utbedring som må oppfylles og jobber med å lukke disse avvikene.

Status godkjenning skoler og barnehager:

Tidspunkt	Godkjent	Plangodkjent	I godkj. prosess	Totalt	% godkj
02.12.2010	96	16	88	200	48
31.12.2011	111	2	85	198	56
20.02.2013	134	7	56	197	68
10.12.2013	144	5	48	197	73

2. Prosjekt psykososialt miljø hos barn og unge (2013-2014)

I dette 2-årige prosjektet settes det fokus på forskrift om miljørettet helsevern i skoler og barnehager § 12: *Psykososiale forhold: Virksomheten skal fremme trivsel og gode psykososiale forhold.* Arbeidet er mer omfattende og grundig enn det basisoppgaven tillater og retter seg mot skolene i første omgang. Alle de 67 grunnskolene i eierkommunene besøkes med informasjonsmøte og questback-spørreundersøkelse for rektorene, samt besøk på skole med samtaler med rektorer, elever, ansatte, foreldre og noen helsesøstre. Det er fokus på samtaler, veiledning og informasjon samt eventuelle forbedringstiltak. Det viser seg at dette er et arbeid som passer svært godt som et interkommunalt arbeid med litt «avstand» fra skole til prosjektleder. Prosjektet er finansiert gjennom skjønnsmidler fra fylkesmannen og egne prosjektmidler fra aksjesalget i 2010.

3. Eksternfinansierte tjenester

- Hygienesertifikat: Utstedelse av 5 hygienesertifikat for skip; Bodø og Sørfold havn
- Luktpanel, administrasjon: Personer i nrområdet til Vikan (pr tiden 10 personer) er medlemmer. HMTS administrerer luktmeldinger fra medlemmene i luktpanelet og rapporterer til Iris 6 ganger årlig.
- Bleier i restavfall: Gjennomført sommeren 2013. Et luktprosjekt etter oppdrag fra Iris Salten IKS. Prosjektet omfattet samarbeid med 10 småbarnsfamilier.

Personale

Helse- og miljøtilsyn Salten IKS hadde 3 fast ansatte og 2 midlertidig ansatte ved utgangen av 2013. Selskapet er medlem i Kommunal Landspensjonskasse.

Arbeidsmiljø

HMTS er ikke tilknyttet bedriftshelsetjeneste. Selskapet har ikke AMU-utvalg eller verneombud. Det har ikke vært materielle skader eller personulykker i selskapet i 2013. Samlet sykefravær med egen sykdom i 2013 har vært 1,01 %, alt korttidsfravær (1-3 dager).

Ytre miljø

Selskapet har en miljøvennlig drift og forurenses i liten grad det ytre miljø.

Likestilling

Selskapets 3 fast ansatte består av 2 menn og 1 kvinne. Ansatt definert i ledende stilling er 1 kvinne. Styret besto ved årsskiftet av tre eiervalgte medlemmer hvorav 1 kvinne, samt 1 ansatte-representant (mann).

Regnskap og økonomi

Samlet driftsinntekter er kr 4 759 737,-. Driftskostnadene er på kr 5 171 233,-. Det er brukt av egne øremerkede midler til inndekning av 2 prosjekter. HMTS har fremdeles store husleieforpliktelser og fremleier arealer til Labora AS og Mattilsynet.

Det er et negativt årsresultat på kr. 313 223,-. Underskuddet tilsvarer egenfinansiering av prosjektene psykososialt miljø for barn og unge (kr 221 892,-), og tematilsyn i barnehager (kr 91 331,-). Underskuddet dekkes inn gjennom øremerkede midler fra aksjesalget i 2010.

Resultatregnskap og balanse med tilhørende noter gir etter styrets oppfatning et riktig bilde av resultatet i 2013 og den økonomiske situasjonen ved årsskiftet. Det er ikke inntruffet forhold etter regnskapsårets slutt som det ikke er tatt hensyn til og som kunne hatt betydning for resultatet og den totale økonomiske situasjonen.

Fortsatt drift

Styret og daglig leder mener at forutsetning for fortsatt drift i Helse- og miljøtilsyn Salten IKS er til stede.

Bodø 31.12.13/12.03.14

_____
Øivind Mathisen
styreleder

_____
Terje Blekastad
nestleder

_____
Ida G. Johnsen
styremedlem

_____
Trond Mathiassen
vara

_____
Katalin Nagy
daglig leder

8. Resultatregnskap 2013

	Note	Regnskap 2013	Budsjett 2013	Regnskap 2012	Regnskap 2011
DRIFTSINNTEKTER OG --KOSTNADER					
Driftsinntekter					
Driftsinntekter	1	5 600	15 000	5 625	9 651
Hygienesertifikat	1	6 250	5 000	5 000	7 220
Prosjekt Sunnhet i Salten	1	-	-	132 240	171 550
Prosjekt Luktpanel	1	59 488	61 800	57 200	55 000
Prosjekt Interkommunale Tilsyn	1	-	-	450 000	
Prosjekt Bleier i restavfall	1	75 000	-		
Prosjekt Psykosos. miljø barn/unge	1	400 000	475 000		
Kommunale tilskudd		2 746 078	2 746 078	2 644 628	2 466 267
Leieinntekter lokaler	1,2	1 107 016	1 110 116	1 107 016	1 083 652
Inndekning overskuddsarealer		360 305	362 928	360 303	352 700
Sum driftsinntekter		4 759 737	4 775 922	4 762 012	4 146 040
Driftskostnader					
Personalrelaterte kostnader	3,4	2 911 063	2 846 181,00	2 076 674,00	2 019 924
Ordinære avskrivninger	2	56 953	55 800,00	54 819,00	65 222
Annen driftskostnad	3	2 203 217	2 139 100,00	2 366 250,00	1 972 732
Sum driftskostnader		5 171 233	5 041 081	4 497 743	4 057 878
DRIFTSRESULTAT		-411 496	-265 159	264 269	88 162
FINANSINNTEKTER OG -KOSTNADER					
Annen renteinntekt		99 567	60 000	94 839	108 754
Annen finansinntekt		1 350			
Finanskostnad					
Annen rentekostnad		2 644		4 650	5 702
Annen finanskostnad					
Rentekostnader					
NETTO FINANSPOSTER		98 273		90 188	103 052
Resultat/ordinært resultat		-313 223		354 458	191 214
Ekstraordinær inntekt					
ÅRSRESULTAT		-313 223		354 458	191 214
OVERFØRINGER					
Dekkes av annen egenkapital		-313 223			
Overført til annen egenkapital				354 458	191 214
Overført til annen egenkapital		-313 223		354 458	191 214

9. Balanse 2013

	Note	2013	2012	2011	2010
Eiendeler					
Anleggsmidler					
Varige driftsmidler					
Bygningsmessige anlegg	2	23 417	48 962	74 508	100 054
Inventar, utstyr	2,5	92 754	113 494	142 768	81 638
Sum varige driftsmidler		116 171	162 456	217 276	181 692
Finansielle anleggsmidler					
Investering i datterselskap				-	-
Investering i aksjer/andeler		6 000	6 000	6 000	6 000
Fordringer på eiere				-	-
Sum finansielle anleggsmidler		6 000	6 000	6 000	6 000
Sum anleggsmidler		122 171	168 456	223 276	187 692
Omløpsmidler					
Kundefordringer	1	11 553	57 200	184 038	414 927
Andre fordringer		57 542	121 908	30 060	50 502
Sum fordringer		69 095	179 108	214 098	465 429
Bankinnskudd, kontanter o l	5,6	3 607 381	3 713 871	3 682 059	3 033 339
Sum omløpsmidler		3 676 476	3 892 979	3 896 157	3 498 768
Sum eiendeler		3 798 647	4 061 435	4 119 433	3 686 460
Egenkapital					
Opptjent egenkapital					
Annen egenkapital	8	3 294 230	3 607 453	3 252 995	3 061 781
Sum egenkapital		3 294 230	3 607 453	3 252 995	3 061 781
Langsiktig gjeld					
Gjeld til kredittinstitusjoner	7	50 000	100 000	150 000	200 000
Sum langsiktig gjeld		50 000	100 000	150 000	200 000
Kortsiktig gjeld					
Leverandørgjeld		30 137	28 474	131 793	85 299
Skyldig offentlige avgifter		225 667	150 181	168 111	141 137
Annen kortsiktig gjeld		198 613	175 327	416 534	198 243
Sum kortsiktig gjeld		454 417	353 982	716 438	424 679
Sum gjeld		504 417	453 982	866 438	624 679
Sum egenkapital og gjeld		3 798 647	4 061 435	4 119 433	3 686 460

Bodø 31.12.13/12.03.14

Øivind Mathisen
styreleder

Terje Blekastad
nestleder

Ida G Johnsen
styremedlem

Trond Mathiassen
vara

Katalin Nagy
daglig leder

10. Noter til regnskapet

Note 1: REGNSKAPSPRINSIPPER

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven. Det er utarbeidet etter norske regnskapsstandarder og anbefalinger til god regnskapsskikk.

Hovedregel for vurdering og klassifisering av eiendeler og gjeld

Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk er klassifisert som anleggsmidler. Andre eiendeler er klassifisert som omløpsmidler.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler er vurdert til historisk kost etter fradrag for "bedriftsøkonomiske" avskrivninger som er beregnet på grunnlag av kostpris og antatt økonomisk levetid. Det er brukt lineære avskrivninger, og avskrivningssatsene er angitt nedenfor i note 2.

Offentlige tilskudd

Offentlige tilskudd behandles etter bruttometoden og inngår i selskapet driftsinntekter.

Inntekter

Inntektsføring ved salg av varer skjer på leveringstidspunktet. Tjenester inntektsføres i takt med utførelsen.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer oppføres til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av en individuell vurdering av de enkelte fordringene.

Note 2: VARIGE DRIFTSMIDLER

Varige driftsmidler og avskrivninger:

	Bygningsmessige anlegg	Inventar/ maskiner	Sum
Anskaffelseskost 01.01.2013	289 061	322 947	612 008
Tilgang 2013		10 666	10 666
Avgang til anskaffelseskost		0	0
Samlede avskrivninger	265 644	240 861	506 505
Bokført verdi	23 417	92 752	116 169
Årets avskrivning	25 545	31 407	56 952
Avskrivningsprosent	10 %	20 %	

Bygningsmessige anlegg er kostnader Helse og Miljøtilsynet IKS påtok seg i forbindelse med utleie av lokalene i Notveien 17. Kostnadene er aktivert og skal avskrives over leieperioden.

Note 3: LØNSKOSTNADER, ANTALL ANSATTE, GODTGJØRELSER M.M.

Lønnskostnader	2013 (i tusen)	2012 (i tusen)
Lønninger	2351	1688
Arbeidsgiveravgift	212	151
Pensjonskostnader	302	216
Andre lønnsrelaterte ytelser	47	22
Sum	2912	2077

	(i hele tusen)	(i hele tusen)
Lønn daglig leder	666	632
DL pensjonskostnader	77	78
Godtgjørelse styre	63	55
Kostnadsført honorar til revisor	30	35
Annen godtgj. revisor		-
Gjennomsnittlig antall ansatte:	3	3

Godtgjørelse til revisor er eks.mva.

Note 4: PENSJONSKOSTNADER OG PENSJONSFORPLIKTELSE

Foretakets pensjonsansvar i forhold til den ordinære tjenstepensjonsordningen er dekket gjennom pensjonsordninger i Kommunal Landspensjonskasse. Denne ordningen gir en definert ytelse i henhold til tariffavtalen i kommunal sektor. Ordningen oppfyller kravene til tjenstepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenstepensjon.

Note 5: KAPITALBUDSJETT/ - REGNSKAP

Investeringer:	Regnskap	Budsjett
Investering i varige driftsmidler	10 666	0
Sum investeringer	10 666	0
Finansiering:		
Bidrag fra årets driftsbudsjett	10 666	0
Sum finansiering	10 666	0

Note 6: BUNDNE MIDLER

I posten inngår bundne bankinnskudd på til sammen kr. 140 958,-.

Note 7: LANGSIKTIG FORDRING OG GJELD

Gjeld som forfaller mer enn fem år etter regnskapsårets slutt: **2013**

Lån til kredittinstitusjoner -

Note 8: ENDRING I EGENKAPITALEN

Annen egenkapital per 31.12.2013	3 607 453
Årets resultat	-313 222
Egenkapital 31.12.2013	3 294 231

11. Revisors beretning

12. Selskapsavtale

Helse- og miljøtilsyn Salten IKS

Revidert og vedtatt av medlemskommunene. Gjeldende fra 01.10.09

Kapittel 1. Almennelige bestemmelser

§ 1. NAVN, SELSKAPSFORM, ANSVAR, DELTAKERE OG KONTOR

Selskapets navn er Helse- og miljøtilsyn Salten IKS, forkortet HMTS. Selskapets forretningskontor er i Bodø.

Selskapet eies av kommunene Beiarn, Bodø, Fauske, Gildeskål, Meløy, Saltdal, Steigen, Sørfold, Hamarøy, Røst og Værøy.

Selskapet er et non profit-selskap dannet i medhold av Lov om interkommunale selskaper (IKS-loven), Lov om helsetjenesten i kommunene (kommunehelsetjenesteloven) og Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven). Forvaltningslov og offentlighetslov gjelder for selskapets virksomhet.

Virksomheten er et eget rettssubjekt. Arbeidsgiveransvaret tilligger styret. Virksomheten skal være registrert i Foretaksregisteret.

§ 2. FORMÅL

I samsvar med rammebetingelser gitt av selskapets eiere samt gjeldende regelverk og delegering av myndighet, er formålet med selskapet å:

- Utføre saksbehandling, tilsyn og veiledning vedrørende biologiske, kjemiske, fysikalske og tekniske forhold innenfor folkehelse, miljørettet helsevern og forurensning overfor eierkommunene eller andre.
- Tilføre samfunnsmedisinsk kompetanse etter ønske fra eierkommunene.
- Gjennomføre utredninger, tilrådinger og prosjekter overfor eierkommunene eller andre.

Styret kan bestemme at selskapet også kan påta seg andre oppgaver enn det som ovenfor er nevnt. Selskapet kan ut fra krav om habilitet, uavhengighet og integritet om nødvendig være oppdelt i tilstrekkelig antall underenheter ut fra virksomhetsfelt med atskilte budsjett og regnskap.

Selskapet kan delta i andre selskap. Selskapet kan selge tjenester til andre enn sine eiere.

Kapittel 2. Økonomiforvaltning

§ 3. ANSVAR OG RETTIGHETER

1. Selskapet fører noteringer over fordelingen av driftskostnader og driftsinntekter. Representantskapet fastsetter endelig fordeling av netto driftsutgifter på basis av disse noteringene.
2. Selskapets tjenester til eierkommunene betales av eierkommunene. Eierandelene mellom eierkommunene svares prosentvis i henhold til folketallet pr. 1. januar det året budsjettet gjelder for. Folketall justeres automatisk 01.01. hvert år ut fra SSB sine oversikter. Representantskapet fastsetter tilskuddets størrelse i økonomiplan og i årlig budsjett. Representantskapet kan bestemme en annen økonomisk fordeling mellom eierkommunene ut fra ulike mengder pålagte oppgaver.
3. Representantskapet kan bestemme at kommunene skal betale separat for arbeid selskapet utfører utover det avtalte ved inngangen til driftsåret. Representantskapet kan bestemme at selskapets

tilsynsrelaterte aktiviteter knyttet til vann, avløp eller renovasjon skal finansieres via andel av kommunenes gebyrer for disse.

4. Betaling for øvrige tjenester skjer, dersom ikke representantskapet vedtar noe annet, på vanlig forretningsmessig grunnlag og fastsettes av styret. Oppdrag for eksterne oppdragsgivere skal dekkes fullt ut økonomisk av disse.
5. Eierkommunene hefter for selskapets disposisjoner og lån i samme forhold som eierbrøken som fastslås etter pkt 2. Overskudd av årets drift kan ikke tilbakeføres til eierne, men avsettes til et fond som disponeres innen selskapet av representantskapet etter forslag fra styret.
6. Underskudd dekkes ved bruk av fondsmidler, egenkapital, overføring til neste års budsjett eller på annen måte som bestemt av representantskapet etter forslag fra styret.
7. Eierne dekker godtgjørelse til egne medlemmer i representantskapet.
8. Selskapet dekker godtgjørelse til styrets medlemmer.

§ 4. REGNSKAP OG REVISJON

Selskapet kan ta opp lån i banker og kredittinstitusjoner i hht IKS-lovens § 22. Øvre ramme for driftslån er 1 mill. kr.

Regnskapet skal føres etter regnskapsloven, og regnskapet skal revideres etter revisorloven og god revisjonsskikk.

Selskapet skal ha revisor som velges av representantskapet, jfr IKS-loven § 28.

§ 5. SÆRSKILTE PLIKTER FOR MEDLEMSKOMMUNENE

For de samarbeidende kommunene gjelder følgende særlige forhold:

- a) I samsvar med selskapets vedtatte budsjett betaler de deltakende kommunene sin budsjetterte del av utgiftene til selskapet med en halvpart den 5. januar, og den andre halvpart den 1. juli i budsjettåret.
- b) Selskapet viderefører medlemskap i Kommunenes Sentralforbund.

Kapittel 3. Organisasjon

§ 6. REPRESENTANTSKAPET

1. Eierkommunene utøver sin myndighet i selskapet gjennom representantskapet. Representantskapet er selskapets øverste organ og behandler selskapets regnskap, budsjett, økonomiplan og andre saker som etter lover eller selskapsavtalen skal behandles i representantskapet, jfr IKS-loven § 7.
2. Representantskapet har 23 medlemmer som sammensettes slik:

<i>Beiarn</i>	<i>1 medlem</i>	<i>Saltdal</i>	<i>2 medlem</i>
<i>Bodø</i>	<i>9 "</i>	<i>Sørfold</i>	<i>1 "</i>
<i>Fauske</i>	<i>3 "</i>	<i>Steigen</i>	<i>1 "</i>
<i>Gildeskål</i>	<i>1 "</i>	<i>Røst</i>	<i>1 "</i>
<i>Hamarøy</i>	<i>1 "</i>	<i>Værøy</i>	<i>1 "</i>
<i>Meløy</i>	<i>2 "</i>		

Ved endring av eierforholdet, vurderes representantskapets sammensetning.

3. Representantskapets medlemmer med varamedlemmer i rekkefølge fra hver kommune, velges av kommunestyrene i eierkommunene for en periode på 4 år, i samsvar med den kommunale valgperioden. Jfr. IKS-loven § 6. Medlemmer i styret og daglig leder kan ikke være medlemmer i representantskapet.
4. Representantskapets leder innkaller til møte i representantskapet når det er nødvendig for behandling av saker etter IKS-loven eller selskapsavtalen og ellers når det er nødvendig for behandling av bestemte

saker. Representantskapets leder plikter å innkalle til møte når styret, revisor, minst en av eierkommunene i selskapet eller minst en tredel av representantskapets medlemmer krever det for en angitt sak. Innkalling til møte skal skje med minst 4 ukers varsel og innkallingen skal inneholde saksliste og eventuelt saksmateriale. De enkelte eierkommunene skal varsles tilsvarende. Kortere frist kan anvendes når det er tvingende nødvendig (jfr. IKS-loven § 8).

5. Representantskapet kommer sammen to ganger i året. Årsmøtet skal avholdes senest innen utgangen av mai måned. Budsjettmøtet skal avholdes senest innen utgangen av oktober måned. Representantskapet kan ellers innkalles i samsvar med IKS-loven § 8.
6. Representantskapet er vedtaksberettiget, og gjennomfører saksbehandlingen, i samsvar med IKS-loven § 9. Vedtak blir gjort med vanlig flertall og hvert medlem har en stemme. Ved likt stemmetall gjør lederens stemme utslaget. Om habilitet blir kommuneloven § 40, pkt. 3 gjort gjeldende i samsvar med IKS-loven § 15. Jfr. forvaltningsloven kap. 2. Vedtak i representantskapet må godkjennes i den utstrekning dette blir krevd etter IKS-loven eller lovgivning ellers.
7. Det skal føres møteprotokoll fra møtene. Protokollen underskrives av lederen og 2 av de øvrige medlemmene som velges ved møtets begynnelse. Styreleder og daglig leder skal delta på representantskapets møter. Styrets medlemmer og daglig leder har rett til å få sitt syn på en sak innført i protokollen. De har talerett og forslagsrett, men ikke stemmerett.
8. På årsmøtet skal representantskapet behandle disse faste sakene:
  - skriftlig årsmelding fra styret
  - revidert årsregnskap fra styret fra forrige kalenderår
  - valg av leder og nestleder i representantskapet annet hvert år
  - valg av styremedlemmer, styrets leder og nestleder med varamedlemmer for 2 år av gangen etter forslag fra valgkomiteen
  - valg av valgkomite og dets leder og nestleder
  - fastsetting av godtgjørelse til styret, samt evt. særskilt godtgjørelse til leder
  - valg av revisor og fastsettelse av revisors godtgjørelse
  - vedta størrelsen på tilskudd pr. innbygger for neste års budsjett

Valgene skal være skriftlige dersom noen krever det.

På budsjettmøtet skal representantskapet behandle disse faste sakene:

- vedta selskapets budsjett for kommende kalenderår (jfr. IKS-loven § 18)
- langtidspan med økonomiplan ihht. IKS-lovens § 20

Dessuten skal representantskapet behandle:

- fullmakter til styret
- forslag fra styret til låneopptak utover det som er delegert til styret
- forslag fra styret om bruk av midler avsatt på fond
- forslag til eierne om endringer i vedtektene etter råd fra styret
- forslag som er komme inn til styret innen 5 uker før møtet i representantskapet
- andre saker som styret vil ta opp

§ 7. STYRET

1. Styret i selskapet skal ha 4 medlemmer. Representantskapet velger 3 styremedlemmer med 3 varamedlemmer i rekkefølge. Styremedlemmer og varamedlemmer blir valgt for 2 år av gangen, likevel slik at halvparten er på valg etter loddtrekning etter første året. Ett av styrets 4 medlemmer med varamedlem velges av og blant de ansatte (jfr IKS-loven § 10).
2. Forvaltningen av selskapet hører under styret, som har ansvar for en tilfredsstillende organisering av selskapets virksomhet. Styret skal påse at virksomheten drives i samsvar med selskapets formål, selskapsavtalen, selskapets budsjett, etiske retningslinjer, retningslinjer for styret samt andre vedtak og

retningslinjer fastsatt av representantskapet. Styret skal sørge for at bokføringen og formuesforvaltningen er gjenstand for betryggende kontroll. For øvrig skal styret:

- representere selskapet utad og tegne dets firma
  - ha den myndighet som ble gitt av representantskapet for å lede selskapets virksomhet
  - kunne foreta opptak av driftslån inntil 1 million kroner
  - kunne bestemme at hele eller deler av tjenestene regnskapsføring, kassafunksjon, lønnsutbetaling, fellesopplæring, bedriftshelsetjeneste o.a. kan kjøpes utenfor virksomheten
  - opprette og inndra stillinger
  - tilsette og avsette daglig leder og fastsette dennes lønns- og arbeidsvilkår
  - føre tilsyn med daglig leders ledelse av virksomheten
3. Styret gir sin innstilling i saker som skal forelegges representantskapet og skal i god tid orientere lederen i representantskapet om slike saker.
  4. Styrets leder kaller inn til møte når lederen finner det nødvendig, eller når et styremedlem eller daglig leder ber om det. Daglig leder skal være med på styrets møter som sekretær. I styret har daglig leder tale- og forslagsrett, men ikke stemmerett. Innkalling til møte skal skje med minst 5 dagers varsel og innkallelse skal inneholde sakliste og evt. saksmateriale (jfr IKS-loven § 11).
  5. Styret er vedtaksført når minst halvparten av medlemmene er til stede. Vedtak blir gjort med vanlig flertall. Ved likt stemmetall gjør lederens stemme utslaget. Ved valg, tilsetninger og habilitet gjelder tilsvarende § 6 pkt. 6 i avtalen.
  6. Det skal føres styreprotokoll fra møtene (jfr IKS-loven § 12). Protokollen skal underskrives av samtlige tilstedeværende styremedlemmer. Styremedlem eller daglig leder som er uenig i styrets beslutning, kan kreve å få sin oppfatning innført i protokollen.

§ 8. DAGLIG LEDER OG ADMINISTRASJON

Den daglige driften er underlagt en daglig leder, jfr IKS loven § 14. Daglig leders myndighet og plikter skal være beskrevet i egne retningslinjer.

Selskapet skal ha pensjonsordning som gir minst like gode pensjonsrettigheter som den kommunale pensjonsordningen.

De ansattes rettigheter og plikter skal være i samsvar med Lov om arbeidervern og arbeidsmiljø (arbeidsmiljøloven) og selskapets etiske retningslinjer.

Endringer av den enkeltes rettigheter/plikter, som et ledd i å harmonisere organisasjonen, vedtas i forhandlinger mellom styret og de ansattes organisasjoner.

Kapittel 4. Øvrige bestemmelser

§ 9. UTVIDELSER OG ENDRINGER AV SELSKAPSAVTALEN

Nye kommuner eller offentlige virksomheter kan tas opp i selskapet som eiere. Forslag om endring av selskapsavtalen krever minst 2/3 flertall i representantskapet (jf IKS-lovens § 4).

Endringer i selskapsavtalen må godkjennes av kommunestyrene i eierkommunene. Unntatt er justeringer av folketall og tilskudd i § 4 i avtalen som gjøres årlig i ut fra SSB sine oversikter pr. 1. januar.

§ 10. VOLDGIFT

Eventuell tvist om forståelsen av selskapsavtalen og utgiftsfordeling avgjøres med bindende virkning ved voldgift etter reglene i tvistemålsloven.

§ 11. UTTREDEN OG OPPLØSNING

De første 5 år etter videreføring av selskapet kan ingen av eierne tre ut av selskapet. Vedtak i en kommune om ut-treden av selskapet må meddeles representantskapet skriftlig på årsmøtet minst ett år før planlagt uttreldesetidspunkt. Jf IKS-lovens § 30.

Oppløsning av selskapet kan bare skje dersom samtlige kommunestyre har fattet vedtak om dette. Oppløsning må godkjennes av departementet, jfr. IKS-loven § 32.

Ved uttreden eller oppløsning fastsettes utløsningssummen til andelenes nettoverdi ved oppsigelsesfristens utløp, men ikke til mer enn verdien av de midler vedkommende kommune har skutt inn. Hver av de deltakende kommuner skal ved oppløsningen av selskapet være ansvarlig for sin del av forpliktelsene i forhold til folketallet det året selskapet blir oppløst. Ved uttreden skal den uttreddende kommune fortsette å hefte for den andel av gjeld selskapet måtte ha på det tidspunkt uttreden finner sted. Med andel menes den %-vise eierandel i forhold til den enkelte kommunes innbyggertall pr siste årsskifte, se § 3.2.

Tvist i forbindelse med økonomisk oppgjør ved uttreden eller oppløsning, avgjøres ved voldgift, jfr. § 11 i avtalen.

§ 12. IKRAFTTREDEN

Vedtektsendringer trer i kraft når den er godkjent av eierkommunene. Selskapsavtalen gjøres gjeldende fra 01.10.09.

Beiarn	Vedtak 34/09	dato: 24.06.09
Bodø	Vedtak 909/80	dato: 18.06.09
Fauske	Vedtak 53/09	dato: 27.05.09
Gildeskål	Vedtak 54/09	dato: 02.10.09
Hamarøy	Vedtak 28/09	dato: 14.05.09
Meløy	Vedtak 22/09	dato: 14.05.09

Saltdal	Vedtak 21/09	dato: 27.05.09
Sørfold	Vedtak 40/09	dato: 18.06.09
Steigen	Vedtak 24/09	dato: 17.06.09
Røst	Vedtak 063/09	dato: 10.09.09
Værøy	Vedtak 034/09	dato: 10.09.09

